

ISBN: 978-960-01-2454-5

1η έκδοση, Ιούνιος 2023

Σελ. 471, 22,00 €

Παναγιώτης Κιμουρτζής – Άννα Μανδουλαρά

ΦΙΛΕΟΡΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Δημόσιες εορτές και εθνικές επέτειοι κατά την οθωνική περίοδο

ΕΝΑΣ ΞΕΝΟΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ που θα παρεπιδημούσε για έναν χρόνο στην Αθήνα, το 1847 για παράδειγμα, θα παρευρισκόταν, εκών άκων, σε πολλαπλούς δημόσιους εορτασμούς, που λάμβαναν χώρα στο κέντρο της πρωτεύουσας. Ο ταξιδιώτης μας, τις ημέρες των εορτασμών, θα ξυπνούσε την αυγή από είκοσι έναν κανονιοβολισμούς, ενώ εωθινά άσματα θα ακούγονταν σε διάφορα μέρη της πόλης από τις στρατιωτικές μπάντες. Ανάμεσα στις εννέα και τις δέκα το πρωί, θα παρασυρόταν από τη βοή του πλήθους και, είτε από απλή περιέργεια είτε από πραγματικό ενδιαφέρον, θα έφτανε στον ναό της Αγίας Ειρήνης. Εκεί, θα μπορούσε να παρατηρήσει όλη την πολιτική, θρησκευτική, στρατιωτική και εκπαιδευτική ελίτ της χώρας, συγκεντρωμένη γύρω από τον βασιλιά Όθωνα και τη βασίλισσα Αμαλία.

Ποιος οργάνωνε τις εορτές στο ελληνικό βασίλειο και για ποιον λόγο;

Παρά τις διαφορές τους, οι εορτές μπορούν να εξεταστούν κατ' αρχάς ως σύνολο και ως απόρροια της βούλησης της μοναρχίας να κινητοποιεί την αφοσίωση των πολιτών προς τον βασιλιά. Ο πανηγυρικός τρόπος, μέσω ενός απαράβατου πρωτοκόλλου που εξέπεμπε την κρατική ιεραρχία, ήταν πρόσφορη διαδικασία για να επιτυγχάνεται η συσπείρωση του έθνους και της εκκλησίας γύρω από τον θρόνο. Οι δημόσιες εορτές λειτούργησαν ως ο καθρέφτης της ιστορίας: αντανακλούσαν το παρελθόν του Έλληνα, αλλά μέσα στο είδωλο λάμβανε κεντρική θέση και ο νέος μονάρχης. Η εικόνα ήταν απαραίτητο να μιλάει για όλα: πολιτική, οικονομία, ιδεολογία, άρχοντες και αρχόμενους. Μολονότι ο καθρέφτης ήταν, συχνά, παραμορφωτικός, ακόμη και τα αλλοιωμένα είδωλα γίνονταν όψεις της πραγματικότητας.